

Clawback & φαρμακευτική δαπάνη οδηγούν σε κατάρρευση την ελληνική βιομηχανία και το σύστημα υγείας

Η υπερχρέωση των φαρμακευτικών εταιρειών μέσω της υπερβολικής επιβάρυνσης από το clawback η οποία απειλεί τη βιωσιμότητα του εγχώριου παραγωγικού ιστού, και η υιοθέτηση κατάλληλων πολιτικών από την πολιτεία, ήταν το αντικείμενο της ημερίδας που διοργάνωσε ο Σύλλογος Αντιπροσώπων Φαρμακευτικών Ειδών και Ειδικοτήτων (ΣΑΦΕΕ) και η Πανελλήνια Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ), την Πέμπτη (14/11/2019).

Την ημερίδα άνοιξε ο γενικός διευθυντής του ΣΑΦΕΕ και πρόεδρος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, **Dr Αντώνιος Αυγερινός**, ενώ το πρώτο πάνελ ομιλητών έδωσε ζωηρό ενδιαφέρον στη συζήτηση. Ειδικότερα, στο ζήτημα του clawback τοποθετήθηκαν ο υπουργός Υγείας, **Βασίλης Κικίλιας**, ο τομεάρχης Υγείας του ΣΥΡΙΖΑ και προηγούμενος υπουργός Υγείας, **Ανδρέας Ξανθός**, ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ, **Ολύμπιος Παπαδημητρίου**, ο πρόεδρος της ΠΕΦ, **Θεόδωρος Τρύφων**, ο πρόεδρος του PhRMA Innovation Forum, **Μάκης Παπαταξιάρχης** και ο πρόεδρος του ΣΑΦΕΕ, **Δημήτρης Γιαννακόπουλος**.

Τη συζήτηση άνοιξε ο κ. Κικίλιας, τονίζοντας ότι το clawback ενδεχομένως να είχε μία πρακτική εφαρμογή στην αρχή της κρίσης, όμως πλέον δημιουργεί στρεβλώσεις και προβλήματα. Επέμεινε στο αναπτυξιακό πρόσημο που έδωσε η κυβέρνηση στο clawback με το συμφηφισμό επενδύσεων-οφειλών. «Τα 50 εκατομμύρια ευρώ τα οποία ενέγραψε η κυβέρνηση και θα αποτυπωθούν στους επόμενους μήνες, με αυτά τα οποία θα φέρουν

οι εταιρείες σε R&D και σε επενδύσεις, είναι μία πρώτη στροφή. Αποδεδειγμένα και κοστολογημένα και με έναν διαφανή τρόπο τον οποίο επεξεργαζόμαστε, σε συνεργασία με όλους. Είναι ένα μικρό δείγμα του πού στρέφεται το πράγμα. Είμαστε μια φιλελεύθερη κυβέρνηση με λαϊκό πρόσημο».

«Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς» είπε ο Ανδρέας Ξανθός από την πλευρά του, «και να παραδεχθούμε ότι το clawback είναι ένας μηχανισμός άδικος, οριζόντιος και μη διαρθρωτικός, η αλήθεια είναι όμως πως μας επέτρεψε να καλύψουμε με αξιοπρέπεια τις φαρμακευτικές ανάγκες των πολιτών της χώρας και τη βιωσιμότητα του συστήματος. Αν δεν υπήρχε αυτός ο μηχανισμός, με αυτούς τους πολύ χαμηλούς προϋπολογισμούς, θα είχαμε υγειονομική τραγωδία» τόνισε. Βεβαίως επιβάρυνε τη φαρμακοβιομηχανία, όμως δημιούργησε μια συνθήκη τριμερούς χρηματοδότησης (κράτος-ασθενής-φαρμακευτικές εταιρείες), πρόσθεσε. Η κύρια αιτία του προβλήματος κατά τον κ. Ξανθό είναι η μεγάλη μείωση του προϋπολογισμού, γι' αυτό θα πρέπει να υπάρξει σταδιακή αύξηση. Τέλος, σημείωσε ότι η αυξητική τάση της φαρμακευτικής δαπάνης δεν είναι ελληνικό φαινόμενο. Παγκοσμίως αυξάνεται κάθε χρόνο 7,5% έως 10%, καθώς έρχονται καινούρια πανάκριβα φάρμακα, όπως οι γονιδιακές θεραπείες. Το πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί σε εθνικό επίπεδο, γι' αυτό χρειάζονται διακρατικές συμφωνίες, όπως η «συμμαχία της Βαλέτα».

«Κυβερνητικό» clawback

Το σύστημα είναι στα πρόθυρα της κατάρρευσης, τόνισε ο πρόεδρος του **Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΦΕΕ)**, Ολύμπιος Παπαδημητρίου. «Ο μηχανισμός αυτόματων επιστροφών (clawback) αυξάνει χρόνο με το χρόνο ανεξέλεγκτα, δοκιμάζοντας τα όρια αντοχής των φαρμακευτικών επιχειρήσεων. Ενδεικτικά, για το 2019 θα αγγίξει το ποσό των 1,2 δισ. ευρώ,

ενώ το rebate είναι επιπλέον και θα ξεπεράσει τα 600 εκατ. ευρώ» σημείωσε. Παράγοντες για τη διόγκωση της φαρμακευτικής δαπάνης είναι η είσοδος νέων θεραπειών, η αύξηση του αριθμού των δικαιούχων, καθώς και τα κόστη που προκύπτουν στην αλυσίδα φαρμάκου. Όμως, το μεγάλο πρόβλημα προκύπτει από το «κυβερνητικό» clawback, όπως χαρακτήρισε τις κυβερνητικές επιλογές που οδήγησαν στην εκτόξευσή του. Τέτοια παραδείγματα είναι «η αδράνεια στη διαπραγμάτευση των νεότερων φαρμάκων, η καθυστέρηση ανατιμολόγησης, η καθυστέρηση διαγωνισμών, η έλλειψη μέτρων και ελέγχων στη συνταγογράφηση, οι άστοχες παρεμβάσεις στην αποζημίωση που δημιουργούν κόστος χωρίς κανένα όφελος (π.χ. ασφαλιστική τιμή γενοσήμων), η χορήγηση απαλλαγών σε κοινωνικές ομάδες, η χορήγηση πρόσβασης στο υγειονομικό σύστημα στους πάντες, η αδυναμία διεκδίκησης φαρμακευτικής δαπάνης από δικαιούχους άλλων χωρών, οι καμπάνιες ευαισθητοποίησης του πληθυσμού χωρίς προσθήκη πόρων στη δαπάνη, η αύξηση ΦΠΑ σε μερίδα φαρμάκων στο 13% και πολλά άλλα».

«Fast track» HTA και πολιτική γενοσήμων

Οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες σήμερα αντιμετωπίζουν συνολικές επιβαρύνσεις που φθάνουν στο 70% του τζίρου τους λόγω του συνδυασμού της υψηλής φορολόγησης και του τεράστιου clawback, τόνισε ο πρόεδρος της **Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ)**, Θεόδωρος Τρύφων. Όπως χαρακτηριστικά είπε, οι ελληνικές εταιρείες είναι σαν να έχουν κρατικοποιηθεί, αφού χρωστούν στον ΕΟΠΥΥ ποσά που δεν μπορούν να πληρωθούν. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΠΕΦ, πρέπει να προχωρήσει «fast track» η αξιολόγηση και διαπραγμάτευση της φαρμακευτικής καινοτομίας. «Fast track» πρέπει να εφαρμοστεί και πολιτική γενοσήμων, με κίνητρα στους φαρμακοποιούς.

Τρίτον, θα πρέπει να διευρυνθεί η αρνητική λίστα εντός διμήνου, με εθελοντικές αποχωρήσεις φαρμάκων από τον κατάλογο των αποζημιούμενων. Τέταρτον, χρειάζεται εισαγωγή υποχρεωτικών κανόνων συνταγογράφησης και «κόφτες».

Ο κ. Τρύφων επισήμανε ότι παράλληλα με το σωστό μέτρο του συμψηφισμού του clawback με επενδυτικές δαπάνες, υπάρχει επιτακτική ανάγκη για την εξαίρεση των εμβολίων από τη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη, καθώς και για δικαιότερο επιμερισμό του clawback για τα οικονομικά φάρμακα τα οποία συμβάλλουν στην εξοικονόμηση, ώστε κάθε κατηγορία φαρμάκου να πληρώνει ό,τι της αναλογεί.

Τα μνημόνια στην πιο χυδαία τους εκδοχή

Το clawback είναι απόδειξη ότι τα μνημόνια είναι εδώ και μάλιστα στην πιο χυδαία τους εκδοχή, δήλωσε ο πρόεδρος του **Pharma Innovation Forum (PiF)**, Μάκης Παπαταξιάρχης. «Εκτός της απευθείας βλάβης και μόνιμης κρίσης που προκαλεί, εξυπηρετεί την ύπαρξη και λειτουργία ενός οριζόντιου συστήματος στην ελληνική υγεία και περίθαλψη που επιβραβεύει την ανεπάρκεια προϋπολογισμών, την αδυναμία δομικών μεταρρυθμίσεων, την ατομία κάθετων πολιτικών ρήξεων και το χρόνιο παθολογικό χαρακτήρα επιβλαβών συμβιβασμών. Στην κατεύθυνση αυτή είναι επιτακτικό να δρομολογηθεί με άμεση προτεραιότητα η επίλυση μιας σειράς κρίσιμων προκλήσεων που δυσχεραίνουν τη βιωσιμότητα του χώρου του φαρμάκου, με κυριότερο την επιβολή ιδιαίτερα υψηλών και ολοένα και αυξανόμενων ποσών clawback, μέσω της ανεπαρκούς χρηματοδότησης του φαρμακευτικού προϋπολογισμού. Η βασική μας πρόταση στηρίζεται στην αρχή της συνυπευθυνότητας στη διαμόρφωση του

clawback και προτείνεται η υπογραφή συμφωνίας μεταξύ Πολιτείας και Βιομηχανίας που θα θέτει ρεαλιστικούς στόχους μείωσης του clawback τα επόμενα 3 χρόνια κατά 50% με αμοιβαίες υποχρεώσεις και των δύο μερών». Τέλος, επισήμανε ότι είναι ώρα να βγουν τα εμβόλια από τη φαρμακευτική δαπάνη, καθώς και να επανεξεταστεί η αρνητική λίστα. «Δεν μπορούν να αποζημιώνονται τα πάντα σε αυτή τη χώρα» τόνισε.

Σκληρή κριτική στις κυβερνήσεις

Την απουσία στρατηγικής από όλες τις κυβερνήσεις επισήμανε ο πρόεδρος του Συλλόγου Αντιπροσώπων Φαρμακευτικών Ειδών & Ειδικοτήτων (ΣΑΦΕΕ), Δημήτρης Γιαννακόπουλος. «Το γεγονός ότι είμαστε επτά χρόνια μετά την πρώτη εφαρμογή του clawback ως έκτακτου μέτρου, τα μνημονιακά προγράμματα έχουν τελειώσει επισήμως από τον περσινό Αύγουστο και η σημερινή ημερίδα έχει θέμα “clawback και φαρμακευτική δαπάνη”, δείχνει ότι τα πράγματα δεν πάνε καθόλου καλά. Η κατάσταση έχει κουράσει: την ίδια ακριβώς συζήτηση κάνουμε τα τελευταία χρόνια, καταθέτουμε ως φαρμακοβιομηχανία συνεχώς προτάσεις που μπορούν να μας βγάλουν από το αδιέξοδο της φαρμακευτικής πολιτικής που εφαρμόζεται, όμως δεν γίνεται τίποτα. Τι δείχνει αυτό; Ότι όλες οι κυβερνήσεις, και οι προηγούμενες και η σημερινή, έχουν αποδεχτεί μια λανθασμένη πολιτική ως “κανονικότητα”» τόνισε. Ο κ. Γιαννακόπουλος επέμεινε στην ανάγκη διόρθωσης της φαρμακευτικής δαπάνης, με ενίσχυση από την Κοινωνική Πρόνοια για την κάλυψη των ανασφάλιστων και θέσπιση ξεχωριστού κονδυλίου για τα εμβόλια.

Την ημερίδα έκλεισαν η Γενική Διευθύντρια της ΠΕΦ, **Φαίη Κοσμοπούλου** και ο εντεταλμένος σύμβουλος της ΠΕΦ, **Βασίλης Πενταφράγκας**, με τα συμπεράσματα τα οποία θα αποσταλούν στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας και τους φορείς. Αυτά

συνοψίζονται στα εξής:

- Ένταξη των εμβολίων στο σωστό λογαριασμό δαπανών του ΟΟΣΑ, πρόληψη – ανοσοποίηση.
- Διασφάλιση των απαραίτητων κονδυλίων για την κάλυψη ευάλωτων ομάδων από την Πρόνοια και ευρωπαϊκά κονδύλια.
- Αύξηση της φαρμακευτικής δαπάνης κατά το προβλεπόμενο ποσοστό του ΑΕΠ.
- Εξαίρεση των γενοσήμων και των παλαιότερων οικονομικών φαρμάκων από το clawback.

ΠΗΓΗ:<https://www.newsbomb.gr/ygeia/farmako/story/1029453/clawback-farmakeytiki-dapani-odigoyn-se-katarreysi-tin-elliniki-viomixania-kai-to-systima-ygeias>

Σε τριπλάσια τιμή εισάγει το ΙΦΕΤ παράγωγο αίματος λόγω... clawback

Ορατές είναι πλέον οι συνέπειες του πολύ υψηλού clawback, το οποίο επιβαρύνει δυσανάλογα οικονομικά φάρμακα, σκευάσματα ανελαστικής ζήτησης και φάρμακα υψηλού κόστους.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, για το 2018 το clawback ανέρχεται πάνω από 35% της τιμής του φαρμάκου στην εξωνοσοκομειακή αγορά, φτάνει στο 40% στο νοσοκομειακό φάρμακο και προσεγγίζει το 70% σε περιπτώσεις των Φαρμάκων Υψηλού Κόστους που διανέμονται από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ. Οι εταιρείες έχουν προειδοποιήσει για την εξαιρετικά μη βιώσιμη κατάσταση που έχει διαμορφωθεί, καθώς και για το ότι θα οδηγηθούμε σε **αποσύρσεις σκευασμάτων από την αγορά**.

- **VIRAL ΕΙΔΗΣΗ:** Μάρω Κοντού: Η ατάκα στον αέρα της εκπομπής που πάγωσε τους πάντες!

Στην περίπτωση νοσοκομειακών σκευασμάτων που εξυπηρετούν συγκεκριμένες ανάγκες ασθενών, οι αποσύρσεις αποτελούν σοβαρό πρόβλημα, το οποίο επεμβαίνει να λύσει το **Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ)**. Μια τέτοια περίπτωση αποτελεί η πρόσφατη έλλειψη συγκεκριμένου προϊόντος αίματος από την αγορά, σύμφωνα με πληροφορίες του Newsbomb.gr. Η εταιρεία που το εισάγει κρίνει ασύμφορη την κυκλοφορία του προϊόντος στη χώρα μας λόγω του υψηλού clawback, καθώς

επιστρέφει το 40% της τιμής του προϊόντος με αποτέλεσμα να ελαχιστοποιείται το ποσοστό κέρδους. Αποτέλεσμα είναι οι διαθέσιμες ποσότητες να μην καλύπτουν τις ανάγκες των ασθενών, ενώ δεν αποκλείεται η διαδικασία σταδιακής απόσυρσής του.

Το παράδοξο του clawback είναι ότι τελικά το κράτος αναγκάζεται να πληρώσει πολύ ακριβότερα στο τέλος. Την εισαγωγή του συγκεκριμένου προϊόντος ανέλαβε το ΙΦΕΤ. Όπως συμβαίνει συνήθως σε αυτές τις περιπτώσεις, η τιμή του είναι **τριπλάσια σε σχέση με αυτήν στην οποία προμηθεύονταν μέχρι σήμερα τα νοσοκομεία.**

Εξαίρεση από το clawback

Από τη στρεβλή αυτή κατάσταση ζημιωμένο βγαίνει και το δημόσιο σύστημα υγείας και οι εταιρείες, επισημαίνουν οι θεσμικοί φορείς της φαρμακοβιομηχανίας. Συγκεκριμένα για τα παράγωγα αίματος, **ΣΦΕΕ** και **ΠΕΦ** έχουν προτείνει να εξαιρεθούν από το clawback και να ενταχθούν σε ειδικό κονδύλι, εκτός της δαπάνης του φαρμάκου. Ανάλογη πρόταση υπάρχει και για τα εμβόλια, με έμφαση στην πρόληψη και την προάσπιση της δημόσιας υγείας.

Σύμφωνα με πληροφορίες του [Newsbomb.gr](https://www.newsbomb.gr), το **υπουργείο Υγείας** έχει έτοιμη ρύθμιση για τη δημιουργία **κλειστού προϋπολογισμού στα νοσοκομεία για τα παράγωγα αίματος**, ώστε να εξαιρεθούν από το clawback της φαρμακευτικής δαπάνης και να μην επιβαρύνονται από την υπέρβαση που δημιουργούν οι άλλες κατηγορίες φαρμάκων. Clawback θα συνεχίσει να υπάρχει στην περίπτωση υπέρβασης του κλειστού αυτού προϋπολογισμού. Με τον τρόπο αυτό, το υπουργείο Υγείας πιστεύει ότι θα ξεπεραστούν τέτοιου είδους προβλήματα που δημιουργούνται λόγω του οριζόντιου clawback.

Όπως επισημαίνουν πηγές του υπουργείου Υγείας, η ρύθμιση **θα ισχύσει μέσα στο 2019 και θα έχει αναδρομική ισχύ**. Αυτό που μένει είναι η υπογραφή του υπουργού Υγείας, για να εκδοθεί η Υπουργική Απόφαση, η οποία πάντως αναμένεται το επόμενο διάστημα.

Κρίσιμη η επάρκεια αίματος

Η επάρκεια αίματος, πάντως, είναι ένα ζήτημα που απασχολεί αρκετά συχνά τη χώρα μας. Τα νοσοκομεία έρχονται αντιμέτωπα με ελλείψεις ανά τακτά διαστήματα, με αποτέλεσμα να υπομεταγγίζονται ασθενείς, θαλασσαιμικοί και άλλοι, οι οποίοι έχουν ανάγκη από προγραμματισμένες τακτικές μεταγγίσεις. Το **Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας** με τακτικές και έκτακτες αιμοδοσίες, προσπαθεί να ευαισθητοποιήσει όλο και περισσότερους εθελοντές αιμοδότες, όμως δεν αυτό δεν αρκεί.

Πριν από περίπου ένα χρόνο, ο ΕΟΦ είχε απευθύνει έκκληση σε όλους τους επαγγελματίες υγείας να είναι προσεκτικοί στη χορήγηση εντός των εγκεκριμένων ενδείξεων στους ασθενείς, στη διάθεση των αποθεμάτων και στην καλύτερη δυνατή κατανομή ανά νοσηλευτικό ίδρυμα ώστε να διασφαλιστεί η επάρκεια στο μέγιστο βαθμό χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η δημόσια υγεία. Ο λόγος ήταν η έλλειψη λευκωματίνης και ανοσοσφαιρίνης.

Η διαθεσιμότητα παραγώγων αίματος είναι περιορισμένη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα μπορούσε όμως και η χώρα μας να περιορίσει την εξάρτησή της από τις εισαγωγές. Το υπουργείο Υγείας είχε εξαγγείλει σχέδιο αναδιοργάνωσης του Εθνικού Συστήματος Αιμοδοσίας μέσω του αρμόδιου φορέα, του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας. Από το σχεδιασμό, αυτό, ωστόσο έλειπε η λειτουργία του **εργοστασίου κλασματοποίησης πλάσματος** του ΕΚΕΑ.

Η εγκατάσταση βρίσκεται σε αχρηστία εδώ και τουλάχιστον 15 χρόνια, παρόλο που διαθέτει όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό.

Για το εργοστάσιο ξοδεύτηκαν εκατομμύρια, έγιναν εγκαίνια το 2006, παρέληφθη από το ΕΚΕΑ, επισήμως όμως δεν υπάρχει έγγραφο, το οποίο να πιστοποιεί ότι το έργο έχει ολοκληρωθεί! Έτσι, μένει ανενεργό και απαξιώνεται ο εξοπλισμός του, αντί να

συμβάλλει στην επάρκεια αίματος της χώρας μας. Εντύπωση, πάντως, προκαλεί πώς όλες οι κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων, δεν έχουν καταφέρει να ξεπεράσουν τους γραφειοκρατικούς (ή όχι μόνο;) λόγους και καταδικάζουν μια τέτοια υποδομή στην καταστροφή.

ΠΗΓΗ:<https://www.newsbomb.gr/ygeia/story/972750/se-triplasia-timi-eisagei-to-ifet-paragogo-aimatos-logo-clawback>